

10. szám.

Dicsőség ma-
gasságban az
Istennek,

I. Félév.

s a földön bé-
keiség a jó
akaratu embe-
reknek.
Luk. 2. 14.

KATHOLIKUS NÉPLAP.

Pest, 1856.

Martius 5.

Szombati táncmulatságok.

Elment a farsang; jól tette, hogy elment. Bár minden pereputtyát elvitte volna magával. Vitte volna el a sok roszt, minnek, ha nem is szülője, de igen jó nevelő dajkája szokott lenni...

A világ fiai beesett szemekkel néznek utána, azt mondják: be kár, hogy elment! Pedig ha semeiket meglapult ereszényökre, és a fölsaporodott bünrovásra vetnék, inkább mondhatnák: be kár, hogy itt volt. Míg itt volt, azt hitték felőle, hogy az örömvirágokat hold számra termesztí, s a gyönyörüségeket úgy arasztja, mint Duna a vizet. Mióta elment, azt látják, hogy az örömvirágoknak csak hülhelyök van; és a gyönyörüségek forrása bedugult; azaz, hogy nem dugult be, most is csörge-dez, hanem most már látják, hogy olyan, mint az einschlagos bor, gyomor-nyomást és főfájást okoz. Míg itt volt a farsang, mindenik a maga módja szerint barátkozott, vagy duzzogott vele. Mióta elment, mindenik a maga módja szerint küldi utána a szemrehányásokat.

Nekem is van egy, még pedig nem csekély szemrehányásom ellene. Nem is csak nekem pedig,

hanem minden pápistának, a ki e nevet nemesak viseli, hanem meg is érdemli.

Lábra kezdenek kapni a szombati táncmulatságok. A ki előtt egyik nap olyan mint a másik; az, jól tudom, nem szereti, hogy e tárgyról szölok. De már nekem viszketegem olly tárgyakról szölni, mellyeknek pöngetését egynémelylek nem szeretik. A magyar pápista előtt a szombat kétszeresen tisztelt nap. Egyik az, hogy országszerete, esztendőt át böjt. A másik az, hogy Mária napja. A böjt lelkével a táncmulatság sehogy se fér össze. Azt se hiszem, hogy a szüz Mária valami kedvét találja benne. Az egyház, nemesak hogy nem szereti, hanem világosan tiltja. Hogy a magas kormány az egyháznak kezére jár, azt azon rendeltől is látom, melly Veszprém megyében, legalább e járásban, hol én lakom, kihirdettetett; mellyben a muzsika és tánczengedély kiadása szabályoztatik, s mellyben az egyház böjti napjai mint ollyanok tüzetnek ki, mellyeken a táncmulatság tilos. Hogy mind e mellett is voltak szombatokon táncmulatságok, azt tudom; s hogy lehettek, nagyon esodáalom. Vagy Péter, vagy Pál, vagy se Péter se Pál nem vette figyelembe az egyház törvényét, és a felsőbb rendeletek szellemét. Es kár, hogy nem vették. Jó lesz, ha máskor figyelembe veszik.

Am én azt gondolom, elég napja van a hét-

nek, mikor az egész világ faradtig tánczolhat. Miért kellene tehát a szombatot, és épen a szombatot elfoglalni? Azért-e, hogy vasárnap aztán mindenki nyugodhatik a nélkül, hogy dolgát mulasztaná? Mert hiszen az isteni szolgálat a rendes dolgok sorából úgy is kivásott már! Hogy a házi mulatságokat azért szeretik szombaton tartani, mert a cseléd másnap ráér aludni, s a házat rendbe szedni, hogy hétfőn megint igába álljon: ez olly igaz, mint kétszer kettő négy. Hanem, a milly igaz, ép olly szivtelen is. Mert az a cseléd is Isten képe. Kár azt egészen az igavonó állatokhoz lealacsonyítani. Kár az isteni szolgálatától visszafogni. Mert majd egykor még is csak számot kell ám rólok adni az előtt, ki nem atallotta szolgálai alak alá rejteni isteni felségét.

Kire tereljük már most a vádat? Senkire se különösen, hanem üssön mellére Péter is, Pál is, mondván: ez az én vétkem is.

En azt gondolom, ha a pápistaság, tömeges-tül, úgy a mint van, kezét fogna, és kijelentené, hogy a szombati táncmulatságokban nem veszen részt, ez olly hathatós szer lenne, melly tüstént gyógyítana. Az egyik nem tartana szombaton dáridót szamitásból, a másik azért, hogy vendégjeit el ne ijessze. Ismerek egy tisztességes és művelt pápista nőt, ki egy népes tősgyökeres protestans faluban kinyerte azt a figyelmet maga iránt, hogy a ki vendégül meg akarja hívni, bőjti napon nem hívja. Mert eleinte elment, de a ránézve tiltott eledelekből egy falatot se evett. Mért ne lehetne ezt általánossá tenni?

Hja! de épen az a baj, hogy a bőjt nem tesszik. Ez is nagy baj, de még nagyobb baj, hogy az egész világ előtt dobra ütök, s másokat is botránkoztatnak.

De hát volnának okok rá, hogy a pápisták a szombati táncmulatságok ellen szövetkezzenek? Igen is vannak. Mindjárt egyik ok az, hogy a nyilvános botránkoztatásnak elejét vegyék. Aztán, hogy a bőjt iránt tiszteletüket megmutassák. Hitvallásuk iránt a mások tiszteletét is kivivják. Annyi bizonyos, hogy a ki a pápistaságot nem tartja méltónak arra, hogy szombatját tisztelje, ámbar a zsidó szombatját nem bántja; az nem érdemli, valóban nem érdemli meg, hogy a pápistaság az ő kedvéért saját egyházat csuffá tegye, és szellemét lábbal tapodja. Mert, lám, a szombati táncmulatságok magok után huzták a nagy-bőjti estélyeket, mellyeken nem halat esznek ugyan, hanem a mellyeket azért tánczezel végeznek. Egyáltalán tisztelni kell a közérkölesiséget. Mert ha a közérkölesiség elhanyagollik, majd jártnak velünk ollyan tánczot, mellyhez nem igen lesz kedvünk. Azzal pedig, hogy a vallási köteleességek megsértéséből még parádét is csapnak, s a gyöngédebb lelkiismeretek furdalását muzsikaszóval altatgatják: a közérkölesiségnek nem tesznek hasznos szolgálatot. En legalább azt hiszem, hogy a szombati táncmulatságok által még egy pápista se lett erősebb hitében. Azt pedig

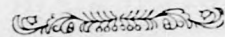
tudom, hogy a ki a vallásos szokások, szertartások, még inkább a törvények ellen él, annak hitte elvész. Azt pedig igen bőlesen írta meg, s jól tette hogy megírta a „Budapesti Viszhang“ ez idei 7-ik számának 58 lapján, hogy: hit nélkül ollyan az ember, mint a szék, mellynek egy lába hibazik: mindjárt fölbillen.

Már pedig ne igen billentgessük egymást; a nélkül is sokszor elesünk. Tudom azt is, hogy olvashatja soraimat ollyan, ki azt mondja rá: már minek ezt hajtani? Hanem én erre nyomban azt felelem: hát minek a szombatot bántani? Ha csupán csak azért élneitek is e világon, hogy tánczoljatok, ugráljatok, mint a barázdabillegető: még is beérhetnétek annyit nappal, hányat az egyház szabadon hagy? Pedig talán másért is éltek, nem egyedül a multságért? Az, hogy valakinek hóbortja jön, kedve duzzan mulatni, még nem ad neki jogot, hogy olly nagy testületnek, mint a pápistaság kegyeletét, szent érdekeit sértse. Azokhoz az uri kisasszonyokhoz is szépen hozzájok illenek, hogy szombaton a szűz Mariáról megemlékeznének; s ők maguk kérnék meg papájukat és mamájukat, hogy ezen a napon se otthon, se másutt ne tánczoltassanak velök. Higyék el, több hasznát latnak, havasárnaponkint nyugodt testtel, éplelekkel, szép friss rózsaszinben a templomba mennének Istent imádni, minthogy otthon elfáradva, izetlenül, haloványan szédelegjenek; kerülvén még a tükröt is, melly bál után nem szokott szépet mutatni! Van tehát elég okunk rá, hogy magyar pápista létünkre a szombat tiszlete mellett szövetkezzünk; és jelszavunkul válaszszuk: szombaton nem dáridózunk, se nagy-bőjton akármiféle táncmulatságban részt nem veszünk. Ez az én meggyőződésem.

Mit mondanak hozzá bódvai és sziraki kúrátor uraimék? Bezzeg ugy-e, küldött szép képet a szerkesztőnk? aztán milly szép verset irt hozzá a mi egri költőnk? Bár csak e tárgyban is írna egyet, mellyben a szombati és nagy-bőjti tánczot szépen leszavazná! Benőfi öcsém! próbálja meg ön is!

Fogjon az a toll, de szurjon is,
Hogy, ki majd olvassa: értsen is.

Szabó Imre.

A két testvér.

(Beszély. Folytatás.)

A hogy meglátta az apai vért, nem volt többé Gázsinak nyugta s maradasa, hanem futott a házból egyenest az istállóba, s oda érvén nem annyira benyitotta, mint berugta az ajtót. Ökör, ló, tehén, borjú ijedten ugrosott fel fekvőhelyéből a hirtelen támadt zörrenésre, s mind egyszélig fulhegyezve, szikrázó szemekkel fogadta a karomkodva berohanó Gázsit; mit látva Gázsit még inkább megrémült. Azt hitte ő, hogy azon hegyesen álló fülek mind megannyi bosszuló kard, s ama szikrázó szemek

mind megannyi sujté villámlás, küldetvén az ő üldöztetésére... pedig dehogy! Ott bent szíve táján hordozá már ő akkor a kínzó eszközt, a furdáló lelkiismeretet. — Szegény barmok! volt azután nekik nemulass, hogy miért ijesztek úgy meg az embert? csak úgy rengett a hátok a reajok mért kemény utlegektől! Mikor oszt egészen belefáradt már Gazsi az embertelen állatkinzásba, ledült arra a szalmanyoszolyára, mellyen máskor olly esendesen, olly nyugodtan szokott aludni... de most nem jött álom a szemére, úgy érezte, mintha csak lánggal égne alatta az a szalmanyoszolya! — Felugrott, s bundát kapva nyakába, kalap nélkül szaladt az utcára...

Mi készíti futni a gonoszt,

Ha bár senki sem kergeti?

A zaklatott lelkismeret

Az, mi nem ad nyugtot neki. —

Nem nagyon messzire futhatott Gazsi, mert a kis kapuban a falu embere, a polgar állott elébe öreg birouram azon meghagyásával, hogy tüstént menjen a falu házához. — Eleinte vonakodott Gazsi, hogy mi köze ő véle a birónak, mikor ő se ökröt, se lovat nem lopott?... se senki boglya szénáját meg nem gyújtotta?... pedig jól tudta, hogy ennél is nagyobb bünt követett el; de midőn látta, hogy a polgar nem tágit, sőt egyre követelőbb lesz hát csak utnak indította magát a falu háza felé. Nem vendégségbe hívták őt oda, hanem azért, hogy adjon szamot gonosz cselekedetéről. Ugyan is a hogy birouram tudomást szerzett magának, az imént Barna bátyó házában megfordult polgártól mindazokról, a mik ott akkor tájban történtek, a zonnal meghagyta, hogy Gazsit még csak pihenni sem engedjék, hanem haladék nélkül állítsák elébe; lévén birouram ő kigyelmének az a jó szokása, hogy hevenyében szeretett a dolog bibéjére tapintani, a mint hogy most is ugyancsak oda tapintott; mert úgy a szívére talált Gazsinak beszélteni, hogy ez elősmérve előbbi cselekedetének gonoszágát, könyekre fakadva kivallotta, miszerint mindennek Bendőné asszonyom volt az oka; a miért volt is azután Bendőné asszonyomnak birouram ő kigyelmétől kemény nyelni valója, de meg Gazsinak is, s csak is úgy került ki a keményebb büntetést, mivel megígérte, hogy haza menvén mindent elkövet, csak hogy édes apját megengesztelje.

Gazsi adott szavat csakugyan bevaltotta, mert haza menvén, édes apjának kezét csókolt, és elébe térdelve könyek között kért tőle bocsánatot, igérvén, hogy ezentul mindenben édes apja, nem pedig más rossz lelkűek tanácsadására fog hallgatni. —

E könyek kimondhatlan gyógyító erővel hatottak Barna bátyó vérző szívére. Egyszerre elfelejtették vele minden előbbi fájdalmat, lehajlott, s az előtte térdelő megtért fiut fölemelvén mondá: fiám, én megboesajtok... boesasson meg az Isten is!

Az Isten végzéseit senki sem tudja, gyarló szemek elöl elrejtve azok... azonban visszaemlékezve az Irás eme szavaira: „A szemet, melly meg-

esüfolja atyját, és a melly megutálja az ő anyjának születését vájják ki azt a patakok hollói, és egyék meg azt a sasok fiai (Sír. 23.18—19)“, mondom, visszaemlékezve az Irás eme szavaira, félni lehet, hogy oda fent, hol minden tudva van, s hol a bűn felettébb utaltatik, nincs még végkép elfeledve a Gazsi büne.

Ugyan mi a szülői szív?

Mi-e?... gazdag arany-bánya,

A melly mennél jobban vésed

Kincsét annál jobban hányja. —

Még is, ha olly mélyen behatsz

Hogy megered piros vére,

Oh akkor félj!.. mert bosszuért

Felkiált a magos égére. —

Pár óra mulva a történetek után, birouram ő kigyelme házába nyitott Barna bátyó, s a legérzékenyebb szívvél köszönte meg neki, hogy Gazsit a jó utra visszatérítette, és hogy Bendőné asszonyomat a rossz tanácsadásért megfenyítette. — Én meg ha csak messziről is megláttam ő kigyelmét, mindenkor leveszem feltett kalapomat, és úgy várom be míg elhalad előttem. Tiszteletnek a jele ez, azon őszinte tiszteletnek a jele, a melly támad bennem mindannyiszor, a hanyszor illy jóra való községi előljárót látok. — Bar csak minden falunak hozzá hasonlót adna az Isten! úgy tán kevesebb gyermeki engedetlenség, meg oszt gyérebbsz tanácsadás történnék, mint a mennyi történiék — fájdalom, hogy történiék! — sok falu helyeken... meg tan máshol is! —

Igy már csak a hogy úgy, megintrendén volna a Barna bátyó szénája, ha most meg a sorozás nem állana az ajtó küszöbén, de mikor ez nagyon töri az ő hátat. — Baj biz a... — mondogatja az öreg tiszter is egy nyomon — baj biz a... hat ha csakugyan bent talál maradni Gazsi? rám nézve is, de meg rá nézve is nagy lesz a... a biz a! Eh elmegyek én a tisztelendő plebános urhoz, hát ha jó utba tudna igazítani? El is indult. Egész utban azon hánytá vetette az eszét, hogy ugyan hogy is tudták már kitalálni azt a sorozást no?... bizony csak jobbat is lehetett volna már annál kigondolni.

Hasztalanul kopogtatott Barna bátyó a plebános ur szobaja ajtaján, mert Cserjényesre hívták beteghez: hogy hát még is hijába ne essék fáradsága, betért hozzám, s miután örömét fejezé ki fia hirtelen megjavulásán, egyszersmind aggodalmát nyilvánítá a megrendelt sorozáson, s kezdte töprenkedni, hogy hát mi tévő legyen már ő?

„Édes Barna bátyám, — biztatám az egyre töprenkedő öregot — sohse tünődjék annyit azon a sorozáson, menjen kigyelmed haza, feküdjék le, és aludjék egész békességgel, — s ha majd viradni kezd induljon utnak, s reggeli 8—9 órára állítsa Gazsit a verbungházhoz.“

„Hát ha bent marad katonának?“ kérdé nagy ijedten Barna bátyó.

„Ha bent marad katonának, adja reá atyai

aldását, és boesássa védeni a hazát, szolgálni a királyt... hisz ha nem egészben is, de nagy részben kipótolja már a háznál az ő helyét a tizennégy éves Pisti, meg csak Barna bátyám is megtudja még fogni az eke szarvát, — így azután a kecske is jól lakik, a káposzta is megmarad — azaz: a ház sem marad kenyérkereső, a haza sem védelmező, a király sem bátor ember nélkül. — Ne bosszantsam meg véle mit most mondani fogok... mit tartana kigyelmed azon fiuról, a ki vonakodnék szolgálni az ő apjának és anyjának, midőn azoknak nagy szükségök van az ő szolgálatjára? nemde azt, hogy gaz fiu? — és mit azon emberről, a ki mindenképen lebeszélni akarná a fiut apja, és anyja szolgálatjáról? én is, kend is, megoszt más is: rossz lelkűnek, semmirekellőnek tartana az illy embert; pedig am most mind a kigyelmed, mind a mások fia szolgálatját a nemzet apja a király, s a nemzet anyja a haza kívánja... miért akarja hát fiat feltartóztatni ezen nemes szolgálatról? — Én, ha olly szerencsés apa lehetnék mint kigyelmed, büszke volnék arra, hogy hazámnak, királyomnak gyermekemben egy derék szolgát neveltem, s nem hogy feltartóztatnám, sőt mindent elkövetnék, hogy fiamat azon derék hazafiak sorában lássam, kik hazám védelmére, s királyom szolgálatjára éjjel, nappal készen állanak, annal is inkább, mivel szerintem — minden jóra való fiura nézve a katonáskodási idő a leghasznosabbiskola. — Országot, világot megylátni a katona, s midőn pár év múlva megjön, úgy lép be a házba, mint egy rendreszokott, és kipallérozott ember, a ki mindenkor amugy derekasan megtudja állani a sarat, ha tán a bíró székbe ültetnék is. — Sohse tőprenkedjék hát édes Barna bátyám, hanem menjen haza, és nyugodtan várja be a bekövetkezendőket."

Barna bátyónak használt a neki-biztatás, mert haza menvén, olly gyöngyven elő tudott beszélni egyet, más fiának a katona eletről, hogy Gazsi már is szerette volna magára rántani azt a sárga zsinóros rajthúzlit.

Jusztinka mindezekre egy ideig csak bámult, de midőn látta, hogy az emberek nem tréfálnak, egészen neki keseredett, s nagy kék szemekre emelve hó fehér patyolat kezeléjét, kezde nagyon nagyon keservesen sirni. Gazsinak — hogy im kimondhatatlanul szerette hugát — nem jól esett látni a sűrűen omló könyeket, oda simult hát kesergő hugához, s gyengéden átfogván karcu derekát, olly szépen tudta tőle kérdeni:

„Mi bajod van, hugám?"

Jusztinka még keservebben sirt. —

„Ne sirj hugám — biztata őt Gazsi — ember lesz én belőlem ott is. Az a nyolcz év nem a világ! s ha becsülettel kiszolgálom a csaszart, többre nézem magamat mintha tizenkét ökröt, meg egy telek földet kerestem volna.

Jusztinka egyre sirt, egyre zokogott.

„Oszd meg — folytatá Gazsi ingujjával törülgetve huga záporosó módjára omló könyeit, — ha

magamra öltve azt a takaros huszár mondurt, s felkötve azt a fényes aczél kardot, huszár pajtásimmal glédába allok!..."

„Ugy ám — szakítá félbe nagy fuldokolva Jusztinka a hévvel beszélő Gazsit — hogy levágjak kendet!..

„Eh szép hugám — lön a biztató válasz — de-hogy vágnak! velem lesz az Isten, a ki megoltalmaz, s velem kardom, a mi megvéd!..." S ki tudja meddig feleselt volna még ekkép a két testvér, ha az öreg Barna bátyó nem inti őket, hogy eljár az idő, imádkozzanak és fekéjjenek. Imadkoztak s lefeküdtek. Barna bátyón és Gazsin csakhamar erőt vett az álmom, de Jusztinka nem tudott aludni; szánta, szörnyen nagyon szánta testvérét. Nem is mindenütt lattam még én két illy testvért; úgy szerette az egymást, mint a galamb a szemén szedett buzát. Ha egyiknek szomorúsága volt, érezte azt a másik is, ha meg öröme, abban is osztozkodtak. Midőn Gazsi Bendóné által elesábittatva megszilajult csikó módjára kirügött a hámból, Jusztinka éjjel nappal imádkozott érte, s ha néha megesett, hogy buzgó imádság között meglepte őt elesábittatott bátyja, nem egyszer, de szaszor is megeskolta egy nyomon az eltévedtet, s úgy kérte, hogy ne járjon ahhoz a kikapi Bendó Orszishez. Tegnap meg azért örült úgy bátyjának, mint gyermek a kis bábnak, mivel erősen eltökélette magában, hogy felhagy az eddigi veszedelmes barátkozással — bár előbb tette volna ezt. — Most meg azért cirógatja, azért babusgatja, hogy ne menjen el, ne hagyja őt úgy magára!..

Testvérek! hogy érzitek magatokat e szavak olvasásánál? elpirultok? Én meg elszomorodom, látván a roppant különbséget köztetek, s a fentebb leirt két jó testvér között, s ohajtom, szívemből, lelkemből ohajtom, hogy ezentul olly igaz testvéri szeretettel ölelje egymást minden testvér, mint a minővel ölelé Gazsi és Jusztinka.

Szegény Jusztinka! eddig egy szalat sem tudott aludni, most szunnyadt volna már el egy kevéssé, most meg...

Egy — kukuk! — kettő — kukuk! — három — kukuk! — Hármát ütött, és ugyanannyit kukukkolt a falon függő nagy óra. Fölebredt az óra által ütött zajra Barna bátyó, s tustént felköltötte Gazsit is. Jusztinkát nem kellett költeni, mert édes apja ezen szavára: készül fiam! egyszerre kiugrott az ágyból, s midőn látta, hogy minden hasztalan s Gazsi csakugyan menni akar, tüzet élesztett, hogy a távozóknak egy kis erősítő borlevest forraljon. Nem nagy idő kellett neki, hogy elkészüljön a jó ízű borleves, — talán a Jusztinka szeméből belé hullott könyek tevék azt olly jóízűvé? — S midőn mind Barna bátyó, mind Gazsi vagy két csészével megittak, nyakokba akasztották elegséggel megrakott tarisznyájokat, s indultak kifelé a házból; de Jusztinka utjokat állotta, s Gazsi nyak körül fonva fehér karcokáját sirt, sirt mint a zápor eső. Gazsi kérte, hogy ne sirjon, hogy boesas-

sa, hisz majd visszavezérli még őt a jó Isten, s akkor is csak úgy fogja ő szeretni testvérét, mint szereti most, és szerette eddig, s hogy idehaza marad édes apja, Pisti, meg azok a nagyon jó leánypajtások... viseljék gondját egymásnak, nekik meg az Isten!... Juszinka mit sem szólott, hanem némán kebelébe nyult, s kivett onnan egy selyemzsinóron függő, tenyéreni nagyságu rézből öntött szűz Mária képét, s bebocsájtván bátyja kebelébe, ezt suga neki: „Anyámé volt, legyen ezután a kendé... áldja meg az Isten, s oltalmazza a szent Szűz!” — Ezzel elváltak.

Menet közben apa és fiu Bendóné asszonyom ablaika alatt haladtak el; sem egyik, sem másik nem nézett az ablakra, pedig anya és leány ott várakoztak reájok... s midőn elhaladtak Gazi megrázkodott, Őrszi elájult, Bendóné asszonyom meg felütötte a nagy jajszót, s azt lármázta, hogy Gazsi szánja, őt siratja!...

Edes asszonyom! ne sirjon kígyelmed Barna Gazsin, sirjon inkább magán és leányán.

Ne, oh ne sirj!... szegény alélt leányodat

Könyved talán halálra perzseli...

A tört virág mézharmatárban is lehull,

S te inni mérges nedvet adsz neki?

(Vége. következnek.)

A d ó s a i k i s p a p .

Levelek a sziráki kurátorhoz.

VII.

Ua J. K. Bódva, 5-ik febr. 1856. Kedves öcsém Mihály! Mult levelemben a keresztel jelelt nagy sziklacsúcsig értünk; ballagjunk tovább, de már csak gyalog, mert a döcögős uton a szekér rázása sokszorozza lábam fájdalmait. Itt jobb felől a meredek oldalról legörgő kötődék halmok vonulnak; balról a fúrge Szinva patak csörgődz a mellette magasra emelkedő hegység tövében, melyet sűrű erdő borít. Egyszerre füstfelhő tűnik elő a völgy mélyéből, s döbörgő tompa hangok, mintha a föld alól jönnének, hatják meg az ember füleit. Az ott Alsó-Hámor, figyelmeztete a leány, ki társammá szegődött a gyaloglásban. Óda érve, hej édes öcsém, de egészen elűtő világot találtam a mientől! A víztartókból itt is ott is alárohánó víz tajtékozva, kavargva zubog, a forgó kerekek kelepelnék, a nagy mázsás kalapácsok ütik agy-bafóbe a tüzes medvét,*) melyet hosszú nyelű vasfogókon sápadt képű szurmas legények forgatnak, a fujtatók bőrtüdejök egész erejéből zúgnak, a kohók szikráznak, pattognak, mintha öökké tüzet prűszkölnének. Ennyi zsvaj, láрма, zörgés között az én fejem is zúgnak e-redt, s szinte jól esett kihatólnom közülök. Isten veled! gondoltam magamban, hámosi élet minden zörgésed, tombolásoddal. Mi földmivelők napi munkáinkat nyugalomban, osendesen, szabad ég alatt végezzük; és ha olykor némi hang meghatja is fülnket, az alig egyéb, mint a nyáj kolompja, a pásztor bus tilinkéja, a kukoriczakapáló s kender-nővő lányok dala, vagy az ég madarainak a Teremtőt

*) Medvének nevezetik az olvasztókemenczéből kikerült salakkal vegyes vasdarab.

magasztaló éneke: míg itt az örökös dörömbözés között, ha valaki élemedettebb kort ér — mint mondják — rendszerint megsketül. Kedves Mihályom! adjunk hálát az Urnak, hogy nem ezen életmódra kárhoztatott bennünket. Én legalább egy hétig is örömebb tartom az eke szarvát bódvai lapunkon, mint itt néhány óráig forgatnám az említett tüzes medvét.

Tovább menve, andalgásomból a természetnek új bámulatos csudájára ébredtem. Egy szűk torkolatban találtam t. i. magamat, mellyben csupán egy pár ölnyi ut s a Szinva patak fér el. Két oldalról kőfalként magasra emelkedtek fel fejem fölött a sziklák, mellyek közül az égboltozatnak csak egy kis keskeny vonala látszott. Első pillanatra azt gondoltam a vándor, hogy emberi kezek metszették, vagy a patak vize mosta ketté e sziklahegyet; pedig oh Jézusom! talán ez is akkor repedt így ketté, midőn te éretünk a keresztel kiadád lelkedet. — A sziklahasadék egy katlan formájú völgybe nyílik, melyet köröskörül magas hegyek kitérnek; és ebben fekszik F. Hámor, az én utazásom célja. A völgyközép vizenyős, hova építeni nem lehet; minélögva a szegény lakosok a hegyoldalba rakták lakjaikat. Láttam házat, mellynek lakosai bizonyosan gyakran gyórnak; mert a fölöttök kikönyöklő sziklatömegek, mintha szüntelen azt kiáltanák le az alattok élőknek: emlékezzetek meg a halálról — ha csakugyan rájuk szakadnának, a házat mindenestül úgy összemorzsolnák, mint egy nagy kalapács a kis mogyorót. A házak mellett vannak kertek is. A hámosi ember az udvarán levő sziklából kivág néhány lábnit, a kőveket elegyengeti, felesége az erdőből puttonban hoz reá földet — s lesz belőle kert; mellyben több zöldségféle látható, mint nálunk sok utyafi téres, tágas kertjében, hol még a sárga tök is gazdájának lomhasága miatti szegyenletében a dudva közé bujik el. A falunak van temploma, plebánosa, iskolája; lakosai magyarok, németek és tótok.

Szállást a falu legöregebb emberénél kaptam. Ő mint itt mondják, jó módu gazda. Van egy tehene, s ha az áldás nagyobb, megterem a szomszéd hegytetőn, hová szekérral alig mehetni, harmincz lepedő szénája is. Szállásom lévén, legelső gondom volt a fürdőt fölkeresni és használni. Ne adja Isten, hogy valaha édes öcsém raszorulj, de ha akarod tudni, a dolog ott ekkép megy. Van egy nagy kád; ezt megtöltik vízzel; e vízbe eresztenek egy tüzes medvét; a víz ez által felforr és gyógyító erőt nyer. Ezen vízből ösöveken az egyes szobákban levő fürdő-kádakba boesátanak, azok egyikébe bele ül az ember, s mindaddig mosogatja fájós tagjait, míg jól meg nem izzad. Így tettem én is, s hál' Istennek! az első fürdés után már nem húztam annyira magam után lábamat.

A következő nap vasárnapra esett. Ekkor a vízfogók leeresztettek, a hámosok elhallgattak, csendes vala minden s a még tegnap kormos hámosok szép fehérbe öltözve jártak keltek ablakom alatt. Fürdésemet siettem korán elvégezni, hogy a sz. misén jelenlehessek. A templomba együtt vászorogtunk föl gazdámval. Utközben említette, hogy itt három nyelven tartatik az isteni szolgálat, egyik vasárnap magyarul, azután németül, végre tótul, s szerencsétlenségemre, ugymond, ma épen nem a magyar következnek. „Semmi, felelém én. Ha a katolikus ember tiszta lélekkel, jó szándékkal megy a templomba, elég predikáció várakozik ő reá ott mindenkor. Mert beléptekkor azonnal a szentelt víz, mellybe mártja ujjait, nem emlékezteti e őt a lelek tisztaságára, mellyel ott megjelenie, s a bűnbánat könyeire, mellyeket vétki fölött hullatnia kell? a kereszt-köny nem hozza-e eszébe, mit fogadtak helyette egykoron kereszt-zűlői, s miként kellett élnie... nem az ördögnek és világnak, hanem az Istennek? a gyónószék nem kiáltja-e mintegy reá: ember! ha nem tettél eleget ama fogadásnak s a vétek súlya terheli lelkedet, ide jöjj, és szived en békét, lelkednek terhén könnyebbitést nyersz? az oltári képek nem a legszebb életpéldákat s történeteket állítják-e

elébe, mintha a vászonról a szentek magok beszélnek el nekik azokat? és az oltár az ő koporsó alakjával nem e fontos szavakat intézi-e hozzá: keresztény! halandó vagy; szigorú ítélet várakozik rád; mennyország és pokol között kell választanod; vigyázz, még mostan tőled függ a választás? Azért, édes gazduram, ha nem értem is a pap szavát, csak ballagjunk; értelmes szavakkal beszél én hozzám a templomban fa, kő, kép, oltár, zászló... minden. — Gazdámnak igaza volt; a predikáció nem magyarul ment; azonban tót volt-e vagy német, meg nem mondhatom, mivel hogy ahhoz nem értek. Hanem a mise alatt egy szót már magyarul énekeltek: „hajlik, hajlik” zengedezték ők többszörösen. „Ugy van óh Úram! közbeszóltam magamban én is, meghajlik a te vén szolgád feje, térde, értelme is végzetlen fölséged színe előtt.” Egyébiránt, ha ezen szót nem értettem volna is oly jól: a szent mise érthető nyelven mondatik az egész világ ker. katolikus népei előtt. Avagy mellyik kat. hitrokonom ne tudná, hogy maga a sz. misé-áldozat az isteni szeretetnek és válságunknak örök emléke? ki ne tudná, hogy midőn a pap mellét veri, a pappal együtt bűnei fölött kell bánkódnia; midőn a pap kezeit kiterjesztve imádkozik, lelkét föl a magasba, az Urhoz kell emelnie; midőn az evangéliumkor föláll, azon fogadását kell megújítania, miszerint állhatatos lész az evangélium tanításában, mellyért, ha szükség, életét is oda áldozza; midőn a pap a nép felé fordulva kiterjeszti karjait, mintha megölelni akarná a jelenlevőket, szeretetet kell fogadnia mind Istenhez, ki kutfeje, mind felebarátjaihoz, kik tárgyai szeretetének. — De ki tudná a sz. misében elszámolni mindent, a mi oly érthetetlenül szól a keresztényhez? Miből láthatod már édes Mihályom, minő badar beszéd volt az minap, midőn erőnek erejével el akarták velünk hitetni, hogy nálunk a sz. mise érthetetlen nyelven tartatik. Sőt erősíthetem, hogy ha lehet egy köz és általános nyelv, ez csak a mi sz. misénkben van valósitva; mert ezt érti francia, olasz, német, burkus, fehér, fekete, rézszínű katolikus ember egyiránt.

A délesü istenitisztetlet után felballagtam a tóhoz, mellyet gazdám ebédközt megnézésül nagyon ajánlott. A fölmenet hozzá mind gyalog mind szekeren egyképen terhes a meredek parton. Az uttól balra, épen a patkóműhely hátánál egy gazdag vizsgár omlik alá több ölnyről, melly estében habbá törve, gyönyörű látványt nyújt. A patkóműhelyen fölül egyszerre kitarul a híres — mint itt nevezik — taj vagyis tó vize. E nagyszerű tavat emberi kezek készítették. Két hegy közét t. i. kitöltötték egy roppant s felső részétől az aljaig lépcsőnként szélesbedő kőfallal, mellybe hóolvadás és esőzés alkalmával összegyűjtének minden vizet, hogy szárazságban, midőn a források megcsökkennek, legyen honnan vizerőt nyerni a hámorokhoz. Az egész falu — mondhatnám — víztömeg alatt fekszik; melly ha a falat valamikor ketté tudná szakítani, a falut tőstül gyökereitől elseperné. A tó vize több ölnyi mély, kristálytisza és azért a pisztrángok kedves tanyája. Az említett nagy fal tetején két emlék látható: egyik válságunk jele, a kereszt, a másik Istváné, de korántse sz. Istváné, hanem a volt nádoré, ki a maga idejében szinte eljött megnézni e gyönyörű helyet. Hogy az én figyelmemet inkább amaz előbbi foglalta el, talán mondanom se kell. Valóban szép az a mi anyaszentegyházunkban, hogy ő minden nevezetesebb helyre oda ülteti a keresztet: a bánat és fájdalom helyére, a temetőbe épen úgy, mint a legbájosabb vidék közepére; hogy amott fájdalomkat enyhítse, itt a világ sokszor szeditő örömetől elragadtatni ne engedjen. A kik a kereszt felállításának ellenségei, szerintem ellenségei az emberiségnek. Ha valaha, bizony napjainkban közös és kimeríthetetlen a panasz a szenvedések súlyos terhelteségei ellen. Minél több az élet szenvedése: a vigasztalásnak annál több eszköze van szükségünk. Pedig a te leveled szerint is a kereszt amaz olajfa, mellyből enyhítő balsam csepeg keservessé vált életünk sebeire. És igazad van; mert a ki őszinte szándékkal járul fájdalmai között a kereszt elébe, s hallja lehangzani

onnan azon igéket: „Jöjtek hozzám mindnyájan, kik munkálkodtok s terhelve vagytok, és én megelégitelék benneteket,” lehetetlen, hogy könnyebbülést ne érezzen életének terhein, s föléledni ne érezze szívében azon békét, melly hitben gyökerezik, reményben él és szeretetben terem gyümölcsöt. — Hanem édes öcsém valami nyomja e tekintetben már régóta az én lelkemet; mit négy szemközt végre csak kimondok. A kereszt s egyéb szent szobrok felállítására szép dolog, istenes cselekedet; de magában nem elég; fenn is kell azokat tartani: a miről már sok helyt ker. társaink egészen elfelejtkeznek. Hej nekem is a nagy országúton be sokszor kellett már átutaznom egy sz. János képe előtt, melly orrától megfosztatva, a jámboroknak szánakozásra, hitünk ellenségének gúny s kacajra nyújt alkalmát. Láttam kereszteteket, mellyeknek egyike előre bukva, másika oldalra dülve elriaszt mindenkit, hogy szívének kecskéjében azok elébe ne boruljon; láttam Megváltónknak kereszténen függő képeit, mellyeknek festéke egészen megfeketedett, avagy annyira megveresedett, mintha most is azon biborszinű palást volna rajta, mellybe ellenségei csufásból öltöztették. Már a gyalázat, a csufás ezen palástjában állítani ki az ut mellé ismét Üdvözítőnket, ha nem több, mindenesetre szegyen egy falu, egy város népére; mellyet miképen tűrhet el, annyival inkább meg nem foghatom, mivel rajta minden kurátor atyámfia segíthetne. Hogyan? — megmondom. A jövő nagypénteken, midőn a reggeli gyász ajtatósság által a szívek felbuzdultak, menjen el néhány jobb módú s kegyes asszony házához, terjeszse azok elébe keresztjük állapotát, ne sajnáljon tőlök néhány jó szót; és én, ki ezt írom, ne legyek P. Kovács Mihály bódvai kurátor, ha annyi pénzeszkét egybe nem gyűjt, a mennyi keresztjük kijavítására szükséges. —

Felvánszorogtam e gyönyörű helyre másnap is, s a tónak jobb oldali szegletén egy köre leülve bámultam a természetnek lelket megható szépségeit. Lábam alatt egy nyíláson nagy sebességgel rohant ki a tó vize, melly mozgásba hozta a hámorokat, szögverőt, vasesztergát, s uj zajos, zúgó, dőbörgő életet adott a falunak, melly temploma s tornyával alattam terült el, szemközt az említett vizsgár zuhogott alá s a Szinvaforrás keskeny völgye vonult; míg jobbra a tó vize majd beláthatatlan hosszúságban terült el, mintha tükörül akarna szolgálni a mellette felnyuladózókét magas hegynek, hogy lássák azok, a fának minő pompás zöld színébe öltöztette őket a Teremtő. Uram! mi fölséges lehetsz te önmagadban, ki már kezeid műveiben ennyi szépséget hintettél el!

— Az előbbi levelemben emlegetett kötél, mellyel jövőre is e laphoz akarlak fűzni, kész. Te keresztény vagy; felelj meg nekem jövő leveledben e két rövid kérdésre:

Mikor volt a legnagyobb bölcsesség legközelebb a legnagyobb ostobasághoz?

Mikor volt boldog az egész világ?

Kérdéseim megfajtésért nem ígérhetek arannyal telt billikumot; de ismerve jó szívedet, tudom, jó neven veszed te azt is, ha e sz. bójti napokban ajtatos fohászai között gyakrabban megemlékezik rólad a te szerető szomszédod és komád

P. Kovács Mihály,
bódvai kurátor.

Katholikus hitélet.

I.

Telisz, január 27-én 1856. Örömnapp volt ez a zel izi katolikus hívekre nézve, mivel egy eltévedett juh oeska, kinek neve Serfőző Veronika, ma tért vissza az igaz e gyház akálába, mellyből kilencz évek előtt férje által kiragadtott.

— De az igazságos Isten megmutatá hatalmát, az erőszakoskodó férjet e világból kiszólitá, a magára hagyatott hitveszettet nőt pedig esodálándó módon ismét magához hívá, egyedül üdvözítő egyháza kebelébe őt visszafogadván. — E tény valóságán épül, s e visszatérésnek én is többek közt szemtanuja valék. S a visszatérő hívő könyzápora, melyet a lelkipásztor szívreható meleg intései csaltak ki szemeiből, elég bizonyító jele annak, hogy a boldogtalan nő megbánva előbbeni hibás lépését, Péter példáját követve, keserves könyvekkel siratá meg botlását, annyiba vévén ez egyszeri megtagadást, mintha mesterét és urát háromszor, vagy épen számtalanszor tagadta volna meg! — Jól is oda-oda mondogatott neki a lelkipásztor, az épen a magvető emberből fölolvastott evangélium néhány velős szavaival őt ekkép megszólítván: „Kedves juhoescám! fölöttébb örvendek ugyan azon, hogy téged, ki elvalál veszve, megtaláltalak, és vállaimra vehetlek, s az Úr aklába visszavihetlek, „megtaláltam a juhót, mely elveszett vala.“ — De mielőbb tisztetnek megfeleltek, szemedre kell lobbantanom, hogy a botrány, melyet elkövettél oly nagyszerű, miszerint azt csak jövő példás életed által hozhatod helyre; ugy, hogy ki ez előtt botránykő voltál, most már tüköre és példánya légy a hívőknek. Ugyan is te azok közé tartozál már, „kiknek szívéből az örődög kiveszik az ígét, hogy hívén ne üdvözüljenek“; — s „kik egy ideig hisznek ugyan, de a kísértet idején eltávoznak.“ Te is hittél egy ideig, s követője voltál Jézus tanításának, de eljövén a kísértet ideje, a csábítás pillanatai elhagyád magadat szenvedélyeidtől ragadtatni, s megvetéd egyházadat, mely egyedül üdvözít, mely az igazság oszlopa! — Szemedre kell lobbantanom, mennyi sok mulasztásoknak voltál eddig oka, — hány husvétit szent gyónásokat, áldozásokat; — hány szentmiséket, lytániákat; — hány lelki gyakorlatokat, könyörgéseket; hány jószágos cselekedeteket hagytál el?! — Most azonban már, mint magam is tapasztalom, magadba szállva, s minden előbbi hibáidat megsiratva jöttél ide, hogy hitedet itt nyilván megvalljad. Lépj tehát ide az oltár szent zsámolyához s mondj utánam az apostoli hitvallást!“ — — Bátor szívvel, sérthető tiszta szavakkal vallá hited a nevezett nő, jobb kezének ujjait az evangéliumra tevén, bal kezében égő gyertyát tartván. —

A vallástétel után intőszavait így fejezte be a lelkipásztor ur: „Ehhez alkalmazd tehát, édes hívem, magadat jövőben; tartsd meg hitedet, légy állhatatos mai fogadásod teljesítésében! s gondold meg, hogy a visszalépésnek többé nincs helye! — Csak egy lépés, s már a kárhozat örvényébe estél! mitől menten meg az üdvözítő Jézus, a jó pásztor, és az ő szeplőtelen Anyja, szűz Mária!“ — — Ez atyai intéssel befejeztetett a mai ünnepély, miután áldozáskor az Úr testében ajtatosan részesült volna a visszatérő, s tán soha oly nagy botlást el nem követő hívő!

R. J. magántanító.

II.

Marikói. (Nyitra megye.) febr. 22-én. 1856. A jó példa ritkán szokta téveszteni hatását; hanem általában a minden nemest, s magasztosat oly szívörömetst felkaroló katolikus kebelekre ösztönszerű befolyással bír. Így van ez becses lapjával is. Ne gondolja, hogy katolikus szellemű, s ritka becsü lapja csak a fényes csarnokokban gyülekezni szokott mívelt társaságok lángbuzgalmu tagjait képes felhevíteni a dicső tettek létrehozására; hanem örömmel tudja meg, hogy a jó mag, mely becses lapja által a fogékony katolikus szívek földjébe vetetik, szerencsés terméssel dicsékszik még a sártapasztékos konyhákba, vagy ha épen úgy tetszik a „putriba“ rekesztett szegényebb sorsu hiveknél is. Igen, becses lapja a szegényebb vidékeken is példás buzgósággal, s rokonrésztvél fogadtatik, s mindennapi kenyérül tekintetik mindazon családi körökben, hol a katolikus hitérz még viruló állapotban diszteni látszik; hol a földiek után sopánkodó világ fiainak romboló szelleme még nem juthatott

be a jámbor szívekbe; hol a katolika egyház üdvözítő tana, s parancsai még illő tiszteletben tartatnak, s mélyebb gyökeret vertek, hogysem azokat a világ forgó szele egyhamar kiüríthná. Ha tudná, mint örült szívem, midőn nem régiben bizonyos jámbor családnál lévén, tapasztalom lehetett, miként nem volt vezér-czikk, nem erkölcsös népies elbeszélés, nem a katolikus hitéletet híven rajzoló közlés, nem a kegyes adományokat hirdető rovat, melyet az ott lévők becses lapjából magasztalólag nem idéztek, s avval magukat a jötet utánzására nem buzdították volna. — Tanuskodjék itt például egy kis történecske. A család tagja N. mintegy 12 éves jó reményű fiu nagy lelki örömmel emlegeté, miszerint a husvétit nevezetes gyónás már közeleg, s így neki nem sokára alkalom nyílik az Úr asztalához járulhatni; mire előlép egy, az álbölesek táborából való urfi, ki is az ártatlan fiu angyali örömet megzavarni ohajtván, gúnyos megvetéssel a gyónást és áldozást neveltség tárgyulki kitenni nem áttallotta; erre a fiu a jelenlévők legnagyobb bámulataira nyugodtan imígy válaszolá: uram-bátyám! bizony a mint látom, tán önnek is elkéne az a három napos rövid, de szívreható kis penitencia, melyet ama gyónás gúnyoló francia hős papjától kapott, kiről is a Kath. Néplap 7-ik számában oly sok szépet olvasni szerencsénk vala. — Illy váratlan czáfolat következtében az álbölesek rögtöni elhallgatásával véget vetett a jámbor fiura oly kellemetlen hatással bíró beszédnek. —

De térjünk át a kegyes adományokra. Szeretett hivem szegény állapotok daczára, az általam tett felhívás következtében, nem késtek csekély filléreikkel a jótékonyasági czélokhoz járulni. — Ugyan is a chinai gyermekek váltáságára ajánlottak 1 ft. e. p. — Továbbá a Kath. Néplap 6-ik számában, ntiszteletű szerkesztő ur által tett abbéli bizalmas felhívás következtében, miszerint a pest-lipót-városi templom felépítését kiki tehetsége szerint gyámolítani sziveskedjék, — e szent czélra is a marikói hivek szívörömetst ajánlottak 1 f. e. p., alólirt pedig ugyan e szent czélra ajánl 1 f. e. p.; tehát összesen 3 f. e. p., mely összeg ide csatoltatik, s pontosan küldetik.

Malocsai Gyáspár,
marikói pélebanos.

Különfélék.

Prága, febr. 26. **A prágai ünnepélyek.** Ferencz József Császár ő Felsége ma délutáni öt órakerkezett Prágába. A pályához vezető utakon, valamint a bástyákon, számtalan ember hemzsegett, a pályaudvar közelében pedig mintegy tizezer ember tolongott. Az öröm ő Felségét ismét láthatni, a tömeg izgatott állapotjáról és egyesek arezáról volt olvasható. Másnap reggeli tizenegy óraker nyújtotta át a prágai polgármester Császár ő Felségeiknek azon ünnepi albumot (emlékkönyvet), melyben német és cseh nyelvű költők ezen örvendetes esemény fölötti érzelmeiknek kifejezést adni iparkodának. *) Holnap a székes-egyházban valamint a főplebániában „Te Deum!“ fog tartatni.

Mellözve a színházi és egyéb népvünnepeket, dicséretesen azt emeljük ki, hogy egyáltalán nagy versenygés vehető ki a császári ünnep alkalmával a lakosság minden rétegeiben, mikép a jószágos Ferdinánd Császár örömmünnepeit minden szenvedők és segélyt szükségelők emléknapp

*) Más hason, a birodalom minden népeire egyaránt ünnepélyes eseményeknél, a birodalom minden ajku költői hivatának föl a részvételre, hogy tolmácsai lennének azon érzelmeknek, melyek nemzetök keblét athatottak. Így volt alulirotnak már két ízben, több más magyar költővel, s lesz talán harmadszor is szerencséje, tanuskodni a hűség és szeretetről, melyet a magyar apostoli királyától soha megvonni nem tud. Szerk.

jává szándékoznak alakítani. Elnézve attól, mit a község a holnapi napon szegényeknek juttat — így például 2500 kenyert osztott ki — többé, kevesebb jómódu magánosoktól is ezrek fognak megvendégtetni, és pénzzel megajándékoztatni. Néhány plebánia-kerületben az így megajándékozott szegények száma 2-300-ra rug. Mintha ama meggyőződés szállta volna meg mindnyájokat, hogy a jó Császár az által fog legszebben és legelmebben megtiszteltetni, mit ő mivel — annyi ezrek vigasztalására — ajótékony-ság által.

Prága, febr. 27. Prága talán soha sem volt szerencsés a fels. uralkodó ház annyi tagjait együtt tisztelheti falai közt, mint jelenben. Ő Felsege Ferencz József és fonséges atya, Ferencz-Károly és legifjabb testvére, Lajos főhercegeken kívül, Vilmos, Lipót, Károly, Ferdinánd, Ernő, Zsigmond, Rainer, József, Henrik mulatnak jelenleg Prágában. Ő Felsege anvacászárnő Karolina Augustais a cs. várbán tartózkodik. Ő Felsege Szászország királya, Albert szászherceg korona örökösével is megérkezett, hogy Ferdinand császár és Maria Anna eszárnő Ő Felsegeiknek ezüst menyegzőjük alkalmával üdvözlötöket bemutassák, melyet Ő Felsegeik ismét az által tettek még emlékezetesbé, hogy a szegények között 3000 pfrtot kiosztatni kegyeskedtek.

(M. Sajtó)

Prága. Az itteni kath. legényegylet elnöke felszólítást intézett a városi czéhek előjáróihoz és a különféle mesterekhez, mellyből a következőket szemeltük ki: „Hogy egy ily egylet szükséges és hasznos, azt ki sem fogja tagadni, ki előtt a legényegyletek viszonyai ismeretesek, és azért nem is kételkedünk, miszerint a városunkban alakult egyletet a czéhek előjárói és a mesterek örömmel fogadni fogják. Hogy azonban a már megalakult egylet célját elérje és jövőre is fönálljon, kell hogy gyamolításra találjon oly nemes szívű férfiaknál, kiket a legények üdve és szerencsése érdekli. Mert minden mit az egylet tagjainak nyújt, azt ingyen nyújtja; és mégis vannak némely kiadások, mint a butoratra, könyvekre, lakásra, az egyleti termék fűtésére, világítására és egyebekre, mellyek kikerülhetetlenek, s mellyek kell hogy fedeztessenek. Kinek tehát a kath. legényegylet fenállása szíven fekszik, az bizonyára nem fog vonatni, azt tehetsége szerint gyamolítani; annyival inkább hogy az egyleti előjáróság és a tanítók a legények testi lelki kiképzésén ingyen fáradoznak.

Midőn tehát az előjáróság sz. kötelességének elismeri a czéheket és mestereket az egyletre figyelmeztetni, mint-hogy általa a czéhek becsületének megszilárdítása czéloztatik, bizton hiszi, hogy a czéhek az egylet jötevőjéhez csatlakozni, és így a legények üdvén munkál odni fognak. Az egylet továbbá felszólítja a mestereket, hogy legényeiket buzdítsák, miszerint az egyletbe lépjenek, hogy ez által a régi atyai viszony a mesterek és legények közt ismét létrejöhön. A mesterek pedig az egylet iránti részvétöket leginkább az által fogják megmutatni, ha az egylet termet a tanórákban meglátogatni, és személyesen meggyőződni fognak, mit és hogyan tanulnak a legények, és az egylet ügye hogyan vezetettek.

Pest. A pesti takarékpénztár részvényeseinek egylete ez idei nyereségéből 3400 pfrtot volt szives jótékony czélokra fordítani; nevezetesen: tavál a Tisza kiöntése által károsultaknak 1000 ft.; a vakok intézetének 500 ft.; a takarékpénztár hivatalnokai nyugdíj-intézetének 1000 ft.; a muscumi sétányra 200 ft.; a testgyakorló iskolának 100 ft.; a ref. iskolának 300 ft.; a pesti József-kisdedővodának 200 ft.; a pesti józsefvárosi plebániához tartozó, kőbányai főkelemisskolának (az illető plebános kérelmének következtében, miéрт megleg halálját ezennel kinyilatkoztatni szerencsés) 100 pfrtot.

— A Szent-István-Társulat ügynökségében, valamint könyvárosánál leszállított áron kaphatni ily ajánlatra méltó könyvet:

Szent-István-Társulati ügy.

Társulati új tagok: nt. Demeter Mihály nánfalvi g. kath. lelkész. — Pesten: tek. Rózsay Ferencz orvos; tek. Pisztory Ferencz, orvos; tek. Walthier Antal, birtokos; t. Ruszinko Miklós nevendékpap; Mándl Imre VI. osztálytanuló. — Veszprémi egyházmegyében: nt. Aszner János káplán; tek. Békassy Lajos ur; tek. Szülőky ur; nt. Tongy János káplán; nt. Zalka Ferencz keszői plebános. — Rozsnyói egyházmegyében: ft. Paulik Miklós prem. rendi tanár; nt. Weiszháp Lajos, tomai káplán; tek. Rudy József, hités ügyvéd.

— A Szent-István-Társulat ügynökségében, valamint könyvárosánál leszállított áron kaphatni ily ajánlatra méltó könyvet:

„A nagyheti ajtatosság. Kézikönyv a kath. hívek számára, mellyben az egész nagyheti isteni tiszteletet, szükséges előismeretekkel, elmékedésekkel, imádságokkal, énekekkel ellátva, magyarázta Theozerle Ignác hittanár, veszprémi tanító, és a pesti theologiaikar tagja. Veszprémben 1848. — 8drét XVI. 311 lap. Ara: füzött példány 26 kr., vászonkeménykötésű 36 kr. bőrkötésű arany metszessel 1 ft. 10 kr. pp.

Kegyes adományok.

A china gyermekek megmentésére: mélt. Wenheim Krisztina, gróf kisasszony 12 ft. — Mácsi hívek, 5 ft. 40 kr. — Vidovics Agoston a pápa-kovácsi gyermek társulat részéről 6 ft. — Marikói hívek 1 ft. — Az afrikai missiotársulatnak: Harray Ignác kaposvári főtanító ur 1 ft. — Pest-Lipót-városi templom-építésére: marikói hívek 1 ft. Malocsay Gáspár marikói plebános 1 ft. e. p. Összesen 27 ft. 40 kr. e. p.

Pályázat.

Nemes-Militicsen, bács megyei Nemes helységben a kántor-tanítói állomás megürült, mellynek betöltésére folyó évi április 3-án pályázat hirdettetik. — Ezen állomáshoz kötött jövedelem: 150 pengő forint; 50 bécsi mérő kétszer; buza; 6 öl keményfa; 3 öl fűtő szalma; 37½ hold föld; stolaris jövedelem, és szabad lakás.

Az elnyerni kívánók a magyar, és illir nyelvben jártasak legyenek, és a szükséges irományokkal ellátva, a kitűzött napig a helyb. iskola igazgatójának magokat jelentsék. Kelt Sztanisitson február 7-kén 1856.

Dr. Hausenplasz József, m. k. alesperes és ker. iskola felügyelő.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizetheti rá Pesten a Szent-István-társulat ügynökséinél: ezukorutza 6-dik szám a. 10d. vagy a szerkesztőségénél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál. Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 18 pp., vidékre postán borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. Nagyobb csod-hirdetés 2 ft. kisebb 1 ft. p. díjert közöltetik. Minden további hirdetésért az előbbi árnak fele fizetendő. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” címezendők. (Pesteni józsefvárosi plebániában.)

Kiadja a Szent-István-Társulat; felelős szerkesztő SUJÁNSZKY ANTAL.

Pesten 1856. Nyomatja HERZ JÁNOS, országot 6. sz.